

Čís. 4587.

Ustanovení § 77 tr. zák. nelze použití, spáchal-li obžalovaný trestný čin z rozkazu a návodu svých nastávajících představených.

Skutková podstata přečinu podplácení podle § 470 tr. zák. není dána, byl-li veřejnému úředníku slíben neb poskytnut dar po skončení jeho úřední činnosti v určité věci.

(Rozh. z 12. ledna 1933, Zm IV 21/32.)

Město M. pronajalo svoji elektrárnu U-ské elektrárenské společnosti; při pořizování inventáře a při odevzdání podniku nájemci dopustili se někteří zaměstnanci (úředníci) obou smluvních stran trestných machinací ke škodě města M., za něž byli obžalováni a někteří nižšími soudy odsouzeni pro zločiny podvodu, účastenství na podvodu a pro přečin podplácení.

Nejvyšší soud, pojednav o zmatečných stížnostech veřejného žalobce a odsouzených obžalovaných, z části zmateční stížnost obžalovaného A. K. zamítl, z části jí vyhověl a uvedl

v d ů v o d e c h:

Pokud v odůvodnění k uplatňovanému zmatku podle § 385 č. 1 a) tr. ř. stěžovatel namítá, že se činu dopustil pod nátlakem, a míní snad takto věcným poukazem uplatnění důvod zmatečnosti podle § 385 č. 1 c) tr. ř., totiž, že soud nepřihlížel k okolnosti vylučující trestnost ve smyslu § 77 tr. zák., jest zmateční stížnost v této části bezpodstatná. Stěžovatel ani sám nikdy netvrdil ve svém zodpovídání, že čin spáchal pod takovým nátlakem, činěným buď u-skou elektrárenskou společností, nebo zástupci města M., že by byl pro případ neuposlechnutí daných mu rozkazů přímo ohrožován buď život neb tělesná bezpečnost jeho samého aneb jeho příslušníků; taková okolnost také ze skutkového zjištění rozsudku odvolacího soudu nevychází. Zjištění učiněné odvolacím soudem, že obžalovaný jednal z rozkazu a návodu ředitelů U-ské elektrárenské společnosti V. M. a A. S., tedy svých nastávajících nadřízených, k odůvodnění použití § 77 tr. zák. nestačí. V té části byla zmateční stížnost jako bezdůvodná podle 1. odst. § 36 por. nov. zamítnuta.

S hlediska uplatňovaného zmatku podle § 385 č. 1 a) tr. ř. ohledně přečinu podplácení podle § 470 tr. zák. namítá stěžovatel mimo jiné, že v zjištěném jeho jednání není skutková podstata tohoto trestného činu, poněvadž nijak nebylo prokázáno, že dr. P-ovi peněžitou odměnu předem slíbil za to, aby porušil svoji úřední povinnost, aneb že ho vůbec k porušení povinnosti úřední sváděl. Zmateční stížnost v této části jest důvodná. Přečinu podplácení podle § 470 tr. zák. se dopustí, kdo veřejnému úředníku dá dar nebo odměnu, anebo kdo mu ji slíbí proto, aby porušil svoji povinnost. Obžalovaný, jak odvolací soud zjistil, odevzdal manželce dr. P-e 10.000 Kč 14 dní před vánočními svátky roku 1922, tedy v měsíci prosinci onoho roku. Tento dar byl podle zjištění odvolacího soudu odevzdán »za příznivé vyřízení pronájmu elektrárny«. Úřední

činnost dr. P-e, jakožto člena poradního sboru vládního komisaře města M., ve věci pronájmu elektrárny byla v té době již skončena, neboť, jak zjištěno, smlouva o pronájmu elektrárny byla vládním komisařem města M. již dne 12. července 1922 podepsána a po schválení nadřízeným županským úřadem byla elektrárna již v měsíci říjnu 1922 U-ské elektrárenské společnosti jako nájemci předána. Že obžalovaný, aneb někdo jiný dr. P-ovi před uzavřením zmíněné nájemní smlouvy slíbil odměnu za to, aby se jako člen poradního sboru přičinil, by nájemní smlouva s U-skou elektrárenskou společností byla uzavřena, ze zjištěného skutkového stavu nijak nevychází a tato okolnost nebyla ani obžalobou tvrzena, také se strany obžaloby žádné důkazy v tom směru nebyly nabídnuty. Nejvyšší soud zrušil proto napadený rozsudek v této části jako zmatečný podle § 385 č. 1 a) tr. ř. a obžalovaného v tomto směru podle § 326 č. 1 tr. ř. obžaloby zprostil.

Čís. 4588.

Nátlak úředníka na strany, aby učinily něco proti své vůli, nelze považovati všeobecně za jednání dovolené, nýbrž jest při nejmenším přechodem disciplinárním, nebylo-li prokázáno, že nevybočil z mezí výkonu úřední moci.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1933, Zm IV 116/32.)

Obžalovaný L. R. obvinil v podání, zaslaném zemskému úřadu v B., okresního náčelníka v L., že delší dobu nevyřizoval jeho žádost o hostinskou koncesi, že při odchodu na dovolenou zakázal podřízeným úředníkům její vyřízení a že po návratu okresního náčelníka z dovolené obžalovaný musel ho opětovně prositi o vyřízení žádosti, dále, že okresní náčelník vykonával na obžalovaného nátlak, takže obžalovaný proti své vůli žádost o koncesi odvolal; v podání obžalovaný žádal, aby bylo proti okresnímu náčelníku nařízeno úřední vyšetřování; postup obviněného úředníka nazval svévolným.

O b a s o u d y n i ž š í c h s t o l i c obžalovaného zprostily podle § 326 č. 4 tr. ř. z obžaloby pro přečin křivého obvinění podle §§ 227, 229 tr. zák., dospěvše k přesvědčení, že jde o skutkovou podstatu přečinu urážky na cti podle §§ 2, 3 odst. II č. 2 zák. čl. XLI:1914, dotýkající se veřejného úředníka a vztahující se na výkon jeho povolání, kterou lze stíhati jen na zmocnění, jež však v tomto případě nebylo ani vyžádáno ani uděleno.

N e j v y š š í s o u d na základě veřejného líčení o zmateční stížnosti veřejného žalobce podle 1. odstavce § 35 por. nov. z povinnosti úřední zrušil rozsudky obou soudů nižších stolic a uložil krajskému soudu v L., aby ve věci znovu jednal a rozhodl; zmateční stížnost byla poukázána na toto rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížností podanou z důvodů zmatečnosti podle § 385 č. 1 b), c) tr. ř. vytýká veřejný žalobce, že odvolací soud, porušiv předpisy materiálního práva, zprostil obžalovaného z obžaloby podle § 326